

MEĐUNARODNI RAČUNOVODSTVENI STANDARD 10

Događaji nakon izvještajnog perioda

Cilj

1. Cilj ovog Standarda je da propiše:
 - a) kada subjekt treba da uskladi svoje finansijske izvještaje za događaje nastale nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju; i
 - b) podatke koje subjekt treba da objavi o datumu na koji je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja i o događajima nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju.

Standard takođe zahtijeva da subjekti ne sastavljaju svoje finansijske izvještaje na osnovu pretpostavke neograničenosti vremena poslovanja ako događaji nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju ukazuju na to da takva pretpostavka nije primjerena.

Djelokrug

2. Ovaj Standard treba primijeniti u priznavanju, vrednovanju i objavljivanju događaja nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju.

Definicije

3. U ovom Standardu sljedeći izrazi koriste se u niže navedenom značenju:

Događaji nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju su oni povoljni i nepovoljni događaji koji su nastali između datuma izvještaja o finansijskom položaju i datuma na koji je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja. Mogu se identifikovati dvije vrste događaja:

 - a) događaji koji su dokaz uslova koji su postojali na datum izvještaja o finansijskom položaju (događaji nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji zahtijevaju usklađivanje); i
 - b) događaji koji ukazuju na uslove koji su nastali nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju (događaji nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji ne zahtijevaju usklađivanje).
4. Postupak odobravanja izdavanja finansijskih izvještaja je različit, zavisno od upravljačke strukture, zakonskih zahtjeva i procedura koje treba primjenjivati prilikom sastavljanja i dovršavanja finansijskih izvještaja.
5. U nekim slučajevima, od subjekta se zahtijeva da svoje finansijske izvještaje podnese svojim dioničarima na usvajanje nakon njihovog izdavanja. U tom slučaju se smatra da je izdavanje finansijskih izvještaja odobreno na datum izdavanja, a ne na datum na koji su dioničari usvojili finansijske izvještaje.

Primjer

Uprava subjekta dovršila je dana 28. februara 20x2. godine nacrt finansijskih izvještaja za godinu koja završava 31. 12. 20x1. Dana 18. marta 20x2. godine uprava pregledava finansijske izvještaje i odobrava njihovo izdavanje. Dana 19. marta 20x2. godine subjekt objavljuje svoju dobit i druge odabrane informacije. Dana 1. aprila 20x2. finansijski izvještaji su stavljeni na raspolaganje dioničarima i drugima korisnicima. Dioničari usvajaju finansijske izvještaje u cijelosti na godišnjoj skupštini koja je održana 15. maja 20x2. godine i nakon toga se usvojeni finansijski izvještaji podnose regulatornom tijelu 17. maja 20x2. godine.

Finansijski izvještaji su odobreni za izdavanje 18. marta 20x2. godine (datum na koji je uprava odobrila njihovo izdavanje).

6. U nekim slučajevima, uprava subjekta treba finansijske izvještaje podnijeti nadzornom odboru (koji se sastoji isključivo od lica koja nisu izvršni direktori) na usvajanje. U tom slučaju, finansijski izvještaji su odobreni za izdavanje kada je uprava odobrila njihovo izdavanje za nadzorni odbor.

Primjer

Dana 18. marta 20x2. godine uprava subjekta je odobrila izdavanje finansijskih izvještaja za nadzorni odbor. Nadzorni odbor se sastoji isključivo od lica koja nisu izvršni direktori i može uključiti predstavnike zaposlenika i drugih vanjskih zainteresiranih strana. Nadzorni odbor usvaja finansijske izvještaje dana 26. marta 20x2. godine. Finansijski izvještaji su bili dostupni dioničarima i drugima na dan 1. aprila 20x2. godine. Dioničari usvajaju finansijske izvještaje na svojoj godišnjoj skupštini održanoj 15. maja 20x2. godine, nakon čega se finansijski izvještaji podnose regulatornom tijelu dana 17. maja 20x2. godine.

Izdavanje finansijskih izvještaja je odobreno 18. marta 20x2. godine (datum na koji je uprava odobrila njihovo izdavanje za nadzorni odbor).

7. Događaji nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju obuhvataju sve događaje nastale do datuma na koji je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja, čak i ako ti događaji nastanu nakon javnog objavljivanja dobiti ili drugih odabranih finansijskih informacija.

Priznavanje i vrednovanje

Događaji nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji zahtijevaju usklađivanje

8. **Subjekt treba uskladiti iznose koje je priznao u svojim finansijskim izvještajima, za događaje nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji zahtijevaju usklađivanje.**
9. Slijede primjeri događaja nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji zahtijevaju da subjekt uskladi iznose priznate u svojim finansijskim izvještajima ili da prizna stavke koje ranije nisu bile priznate:

- a) sudsko rješenje nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koje potvrđuje da je subjekt na datum izvještaja o finansijskom položaju imao sadašnju obavezu. Subjekt usklađuje svaki ranije priznati iznos rezervisanja za taj spor, u skladu sa MRS-om 37 - *Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva* ili priznaje novo rezervisanje. Subjekt ne objavljuje samo potencijalnu obavezu, jer sudsko rješenje predstavlja dodatni dokaz koji bi trebalo uzeti u obzir u skladu sa tačkom 16. MRS-a 37;
- b) prijem, nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju, informacije koja ukazuje na to da je vrijednost nekog sredstva na datum izvještaja o finansijskom položaju bila umanjena ili da je iznos prethodno priznatog gubitka od umanjenja tog sredstva potrebno uskladiti. Na primjer:
 - i. stečaj nekog kupca nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju obično potvrđuje da je na datum izvještaja o finansijskom položaju postojao gubitak od umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i da subjekt treba uskladiti knjigovodstvenu vrijednost tih potraživanja; i
 - ii. prodaja zaliha nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju može biti dokaz o njihovoj neto ostvarivoj vrijednosti na datum izvještaja o finansijskom položaju;
- c) utvrđivanje, nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju, troška kupljenog sredstva, ili prihoda od prodaje sredstva, a ta kupovina ili prodaja se dogodila prije datuma izvještaja o finansijskom položaju;
- d) utvrđivanje, nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju, iznosa plaćanja iz osnova raspodjele dobiti ili bonusa, ako je subjekt na datum izvještaja o finansijskom položaju imao sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu za takve isplate, kao posljedicu događaja prije tog datuma (v. MRS 19 - *Primanja zaposlenih*);
- e) otkrivanje prevare ili grešaka koje ukazuju da su finansijski izvještaji netačni.

Događaji nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji ne zahtijevaju usklađivanje

- 10. **Subjekt ne usklađuje iznose koje je priznao u svojim finansijskim izvještajima za događaje nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji ne zahtijevaju usklađivanje.**
- 11. Primjer događaja nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji ne zahtijeva usklađivanje je pad tržišne vrijednosti ulaganja između datuma izvještaja o finansijskom položaju i datuma na koji je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja. Pad tržišne vrijednosti obično nije povezan s uslovima ulaganja koji su postojali na datum izvještaja o finansijskom položaju, nego odražava okolnosti koje su nastupile nakon tog datuma. Stoga subjekt u svojim finansijskim izvještajima ne usklađuje iznose koje je priznao iz osnova tog ulaganja. Slično tome, subjekt ne ažurira iznose ulaganja koja je objavio na datum izvještaja o finansijskom položaju, iako može biti potrebno objaviti dodatne podatke u skladu sa tačkom 21.

Dividende

12. **Ako subjekt izglasa dividende za imaoce vlasničkih instrumenata (kao što je definisano u MRS-u 32 - *Finansijski instrumenti: objavljivanje i prezentacija*) nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju, onda te dividende ne priznaje kao obavezu na datum izvještaja o finansijskom položaju.**
13. Ako je odluka o isplati dividende donesena nakon izvještajnog perioda, ali prije nego što je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja, dividenda se ne priznaje kao finansijska obaveza na kraju izvještajnog perioda, jer u to vrijeme ne postoji kao obaveza, već se objavljuje u bilješkama, u skladu sa MRS-om 1 - *Prezentacija finansijskih izvještaja*.

Neograničenost vremena poslovanja

14. **Subjekt ne može svoje finansijske izvještaje sastavljati na osnovu pretpostavke neograničenosti vremena poslovanja ukoliko uprava nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju namjerava likvidirati subjekt ili prestati poslovati, ili ako utvrdi da nema drugu realnu alternativu takvoj odluci.**
15. Pogoršanje poslovnih rezultata i finansijskog položaja nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju može ukazati na potrebu da se razmotri primjerenost pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja. Ako pretpostavka o vremenskoj neograničenosti poslovanja više nije primjerena, efekat toga je u toj mjeri sveobuhvatan da ovaj Standard zahtijeva temeljitu promjenu računovodstvene osnove, a ne samo usklađenje iznosa koji su priznati prema prvobitnoj računovodstvenoj osnovi.
16. MRS-1 zahtijeva objavu određenih podataka ako:
 - a) finansijski izvještaji nisu sastavljeni na osnovu pretpostavke neograničenosti vremena poslovanja; ili
 - b) ako je uprava svjesna značajnih neizvjesnosti koje su povezane s događajima ili okolnostima koje mogu dovesti u značajnu sumnju mogućnost subjekta da nastavi poslovati na vremenski neograničenoj osnovi. Događaji ili okolnosti koje je potrebno objaviti mogu nastati nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju.

Objavljivanje

Datum odobrenja za izdavanje finansijskih izvještaja

17. **Subjekt treba da objavi datum na koji je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja i ko je odobrio njihovo izdavanje. Ako vlasnici subjekta ili drugi imaju nadležnost da mogu mijenjati finansijske izvještaje nakon njihovog izdavanja, subjekt treba objaviti tu činjenicu.**
18. Korisnicima je važno da znaju kad je odobreno izdavanje finansijskih izvještaja jer finansijski izvještaji ne odražavaju događaje nakon tog datuma.

Ažuriranje objavljenih informacija o uslovima na datum izvještaja o finansijskom položaju

19. **Ako subjekt nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju primi informacije o uslovima koji su postojali na datum izvještaja o finansijskom položaju, dužan je da podatke objavljene u bilješkama koji se odnose na te uslove ažurira u svjetlu novih informacija.**
20. U nekim slučajevima subjekt treba da ažurira podatke koje je objavio u svojim finansijskim izvještajima kako bi se reflektovale informacije koje je primio nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju, čak i onda kada te informacije ne utiču na iznose koje je objavio u svojim finansijskim izvještajima. Primjer potrebe ažuriranja objavljenog podatka je kada nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju postanu dostupni dokazi o potencijalnoj obavezi koja je postojala na datum izvještaja o finansijskom položaju. Osim što treba razmotriti da li, u skladu sa MRS-om 37 - *Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva*, treba priznati ili mijenjati rezervisanja, subjekt ažurira podatke koje je objavio o potencijalnoj obavezi u svjetlu tih dokaza.

Događaji nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji ne zahtijevaju usklađivanje

21. **Ako su događaji nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji ne zahtijevaju usklađivanje značajni, njihovo neobjavljivanje bi moglo uticati na ekonomske odluke koje korisnici donose na bazi finansijskih izvještaja. U skladu s tim, subjekt treba da, za svaku značajnu kategoriju događaja nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji ne zahtijevaju usklađivanje, objavi sljedeće informacije:**
 - a) **prirodu događaja; i**
 - b) **procjenu njegovog finansijskog učinka ili izjavu da takva procjena nije moguća.**
22. Slijede primjeri događaja nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju koji ne zahtijevaju usklađivanje a koje bi općenito trebalo objaviti:
 - a) značajno poslovno spajanje nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju (MSFI 3 - *Poslovna spajanja* zahtijeva objavljivanje određenih informacija u tom slučaju) ili otuđenje značajnog zavisnog subjekta;
 - b) objavljivanje plana prestanka poslovanja;
 - c) značajne nabavke imovine, klasifikacija imovine kao one koja se drži za prodaju u skladu sa MSFI-jem 5 - *Dugotrajna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja*, drugi oblici otuđenja imovine ili eksproprijacije značajne imovine koje vrši vlada;
 - d) uništenje važnog proizvodnog pogona u požaru nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju;
 - e) najava ili početak provođenja značajnog restrukturiranja (v. MRS 37);
 - f) značajne transakcije redovnim dionicama i potencijalne transakcije redovnim dionicama nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju (MRS 33 - *Zarada*

po dionici zahtijeva da subjekt objavi opis tih transakcija, osim onih koje se odnose na kapitalizaciju ili bonuse, usitnjavanje ili ukрупnjavanje dionica, a za koje se zahtijeva usklađivanje u skladu sa MRS-om 33);

- g) neuobičajeno velike promjene cijena imovine ili valutnih kurseva nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju;
- h) promjene poreznih stopa ili poreznih zakona koji su stupili na snagu ili su objavljeni nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju, a koji značajno utiču na tekuća i odgođena porezna sredstva i obaveze (v. MRS 12 - *Porez na dobit*)
- i) preuzimanje značajnih obaveza ili potencijalnih obaveza, na primjer, izdavanjem značajnih garancija; i
- j) početak značajnog sudskog postupka koji je isključivo posljedica događaja nastalih nakon datuma izvještaja o finansijskom položaju.

Datum stupanja na snagu

23. Subjekti trebaju primjenjivati ovaj standard na godišnje periode koji počinju na ili poslije 1. januara 2005. godine. Subjekti se podstiču na njegovu raniju primjenu. Ako neki subjekt ovaj Standard primjenjuje na period koji je započeo prije 1. januara 2005. godine, dužan je da objavi tu činjenicu.

Ukidanje MRS-a 10, revidiranog 1999. godine

24. Ovaj standard zamjenjuje MRS 10 - *Događaji nakon datuma bilansa* (revidiran 1999. godine.)